

UNIwersytet
Warszawski

UWRC
SPÓŁKA CELOWA
UNIwersytetu
Warszawskiego

Polska innowacyjność w poszukiwaniu straconego czasu

Krzysztof Gulda

*Członek zarządu UWRC sp. z o.o. – spółki celowej UW
Centrum Transferu Technologii i Wiedzy UW*

Seminarium EUROREG, 27 marca 2025 r.

Kim jestem?

???

INWESTOR PUBLICZNY

KONSULTANT ORGANIZACJI MIĘDZYNARODOWYCH
I FIRM DORADCZYCH

STRATEG W SEKTORZE PUBLICZNYM I PRYWATNYM

SPECJALISTA OD ZARZĄDZANIA WŁASNOŚCIĄ INTELEKTUALNĄ
I PROCESAMI KOMERCJALIZACJI

PRZEDSIĘBIORCA

FIZYK

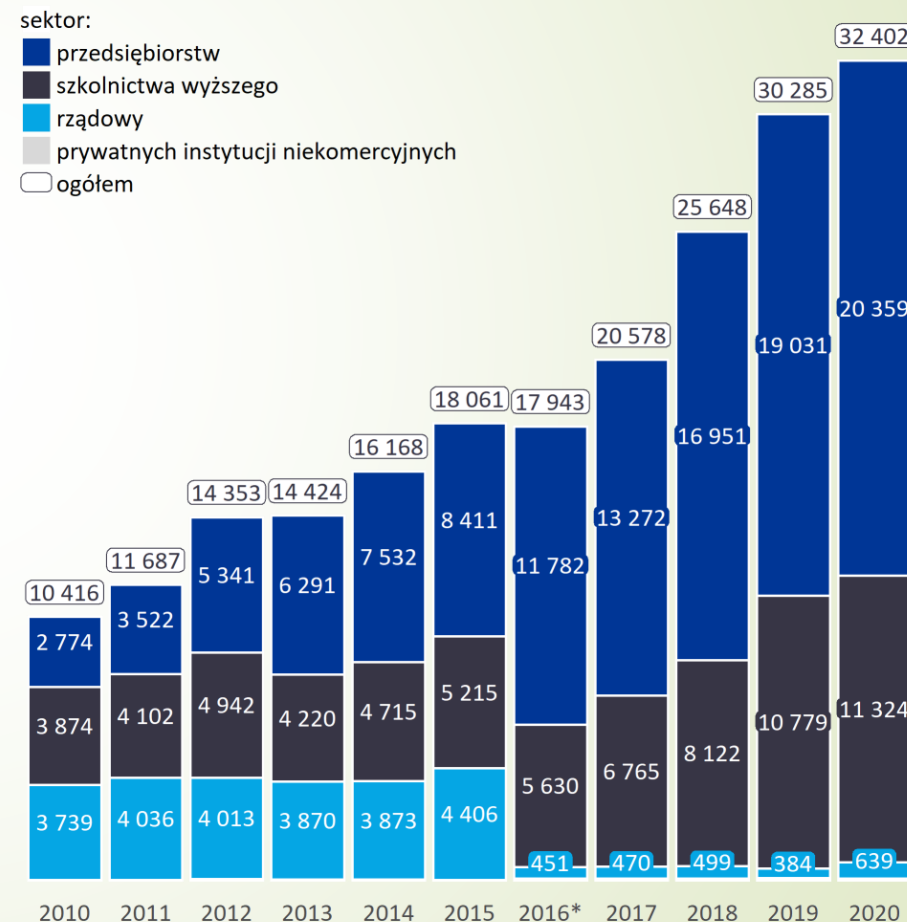
O czym chcę opowiedzieć?

- ▶ Paradoks polskiej innowacyjności
  - ▶ Sukcesy po stronie nakładów
  - ▶ Porażki po stronie efektów
- ▶ Co robimy źle - Uwarunkowania działalności innowacyjnej

Gdzie jesteśmy – sukcesy

- ▶ W latach 2014-2020 z polityki spójności przeznaczono na działalność b+r prawie 36 mld PLN (około 25% GERD).
- ▶ W latach 2021 - 2027 z polityki spójności przeznaczonych zostanie na działania z obszaru BRI ok. 33,4 mld PLN oraz dodatkowo z KPO ok. 5 mld PLN.

Wysokość nakładów krajowych brutto na działalność B+R (GERD) w latach 2010–2020 według sektorów wykonawczych (w mln zł)

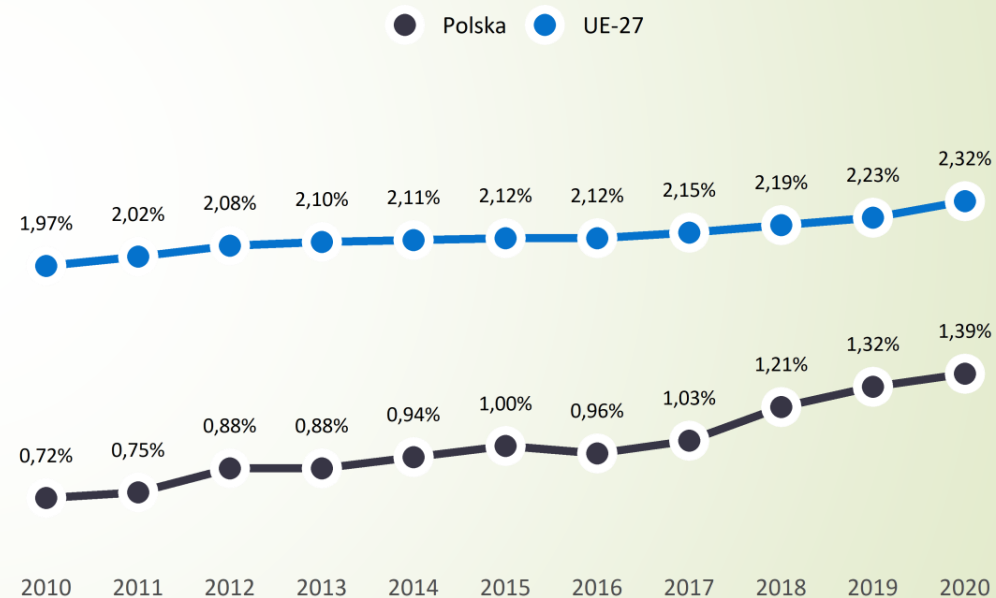
* Zmiana metodologiczna w 2016 roku, patrz: „Metodyka”.

Źródło: opracowanie OPI PIB na podstawie danych GUS, stan na 31 grudnia określonego roku.

Gdzie jesteśmy – sukcesy

- ▶ W latach 2010–2020 relacja GERD do PKB w Polsce systematycznie rosła (poza 2016), W 2020 roku wskaźnik ten wyniósł niemalże dwukrotnie więcej niż 2010.
- ▶ Wynik w 2020 był jednak gorszy od planowanego 1,7% (UE też nie osiągnęła planowanego celu 3%)

Udział nakładów krajowych brutto na działalność B+R (GERD) w PKB w Polsce i Unii Europejskiej w latach 2010–2020

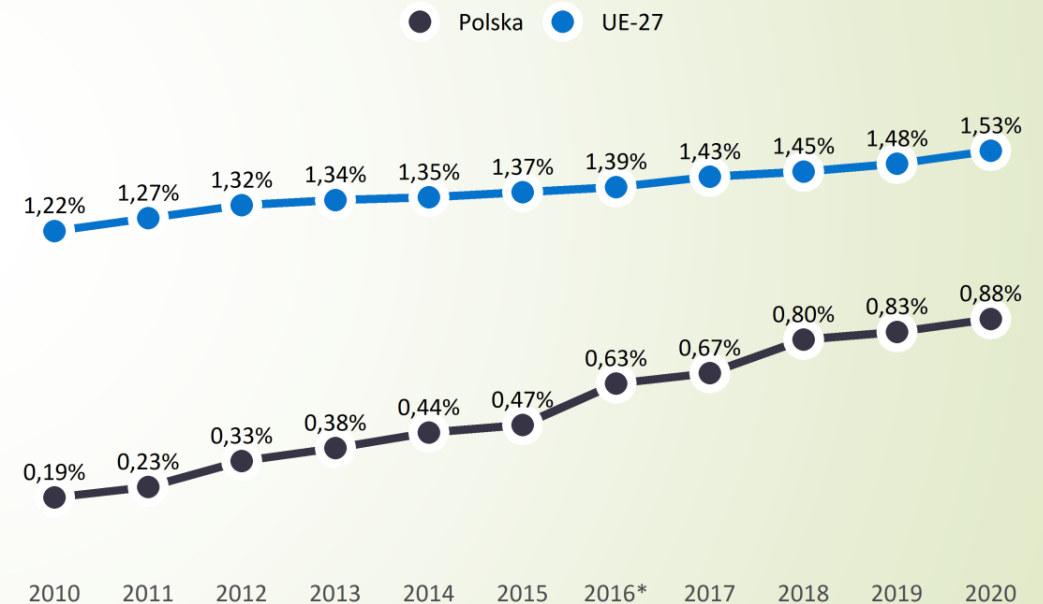

Źródło: opracowanie OPI PIB na podstawie danych EUROSTAT, stan na 31 grudnia określonego roku.

Gdzie jesteśmy – sukcesy

- ▶ W latach 2010–2020 jeszcze szybciej rósł stosunek nakładów sektora przedsiębiorstw (BERD) do PKB z poziomu 0,19% do 0,88%.
- ▶ Spowodowało to odwrócenie relacji pomiędzy nakładami publicznymi a prywatnymi na b+r ze stosunku 2 : 1 w 2010 do stosunku 1 : 2 w 2020.

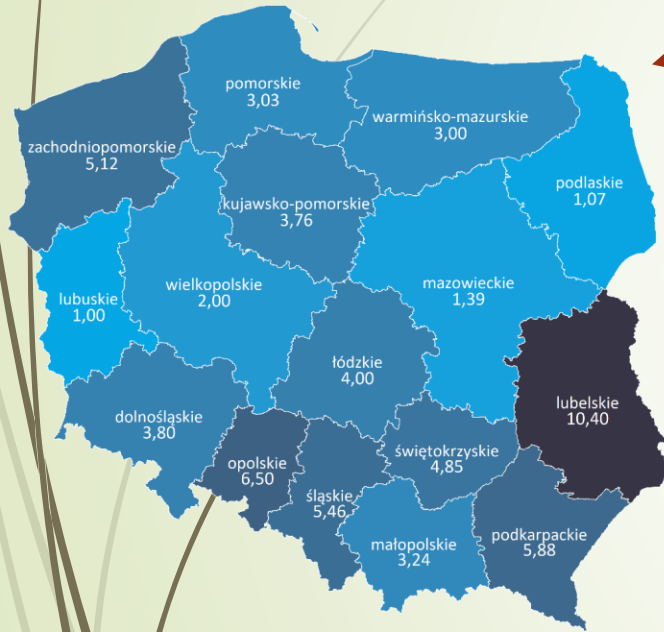
Udział nakładów sektora przedsiębiorstw na działalność B+R (BERD) w PKB w Polsce i Unii Europejskiej w latach 2010–2020 roku

Źródło: opracowanie OPI PIB na podstawie danych EUROSTAT, stan na 31 grudnia określonego roku.

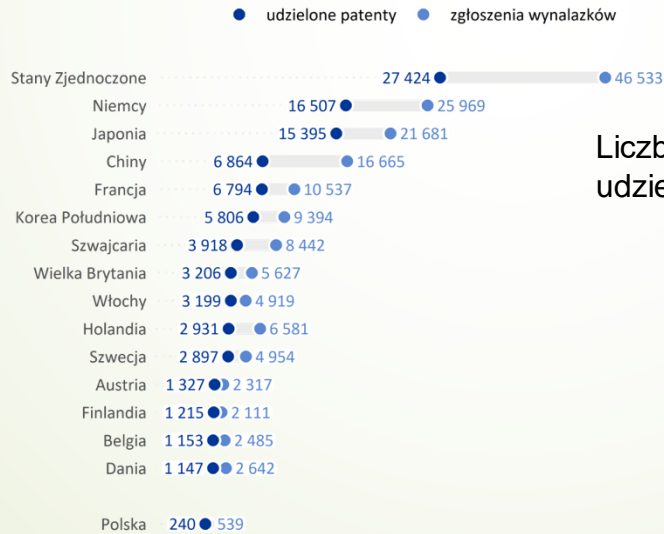
Gdzie jesteśmy – porażki

Liczba zgłoszeń wynalazków i wzorów użytkowych przez uczelnie, instytuty PAN i instytuty badawcze do UPRP, w przeliczeniu na jedną instytucję naukową w 2020 roku według województw

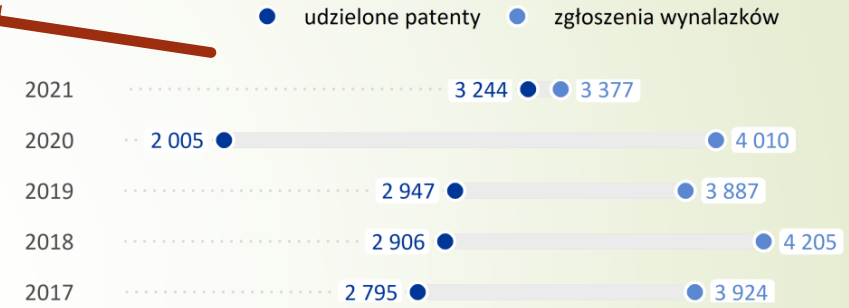

43% zgłoszeń z instytucji naukowych

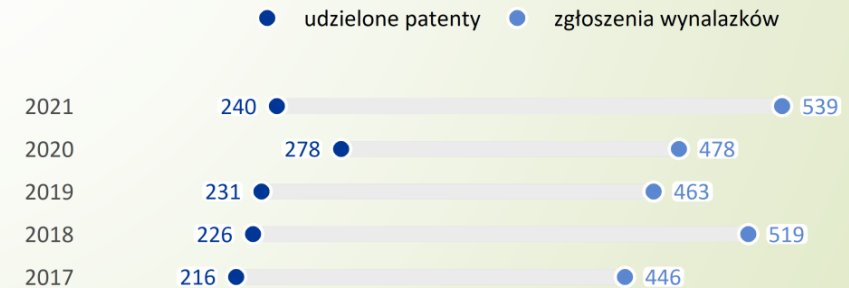
Liczba zgłoszeń wynalazków do EPO i liczba patentów udzielonych przez EPO według państwa pierwszego wnioskodawcy w 2021 roku

Liczba zgłoszeń wynalazków przez podmioty krajowe do UP RP oraz liczba patentów udzielonych przez UP RP podmiotom krajowym w latach 2017–2021

Liczba zgłoszeń przez podmioty z Polski wynalazków do EPO i liczba patentów udzielonych przez EPO podmiotom z Polski w latach 2017–2021

Źródło: Urząd Patentowy RP (2021), Raport roczny 2021, Warszawa.

Źródło: Urząd Patentowy RP (2021), Raport roczny 2021, Warszawa.

Gdzie jesteśmy – porażki

- ▶ udział wyrobów wysokiej techniki w eksporcie ogółem kształtuje się od 2015 r. na podobnym poziomie ok. 8-9%, (średnia UE w 2021 r. 17,7%)
- ▶ liczba firm wprowadzających innowacje nie zmieniła się istotnie w ostatnich latach (w latach 2017-2019 tylko 21,7% firm przemysłowych i 13,7% firm usługowych w Polsce było aktywnych innowacyjnie).

	Poland 	United Kingdom 	United States
Number of spin-offs established between 2015-2020*	181	1138	6353
Number of universities/ SPV	16	45	190
Average no. of spin-offs per university per year	1.4	4.2	5.8

*For Poland, the data is from 2013-2021

Source: PSC   Source: HESA   Source: AUTM

Transfer technologii na uczelniach (średnie na jednostkę)

PLN 2.4 mln - przychody z komercjalizacji bezpośredniej (licencje, sprzedaż IP)

2 - liczba umów licencyjnych

10.6 - aplikacje w UP RP

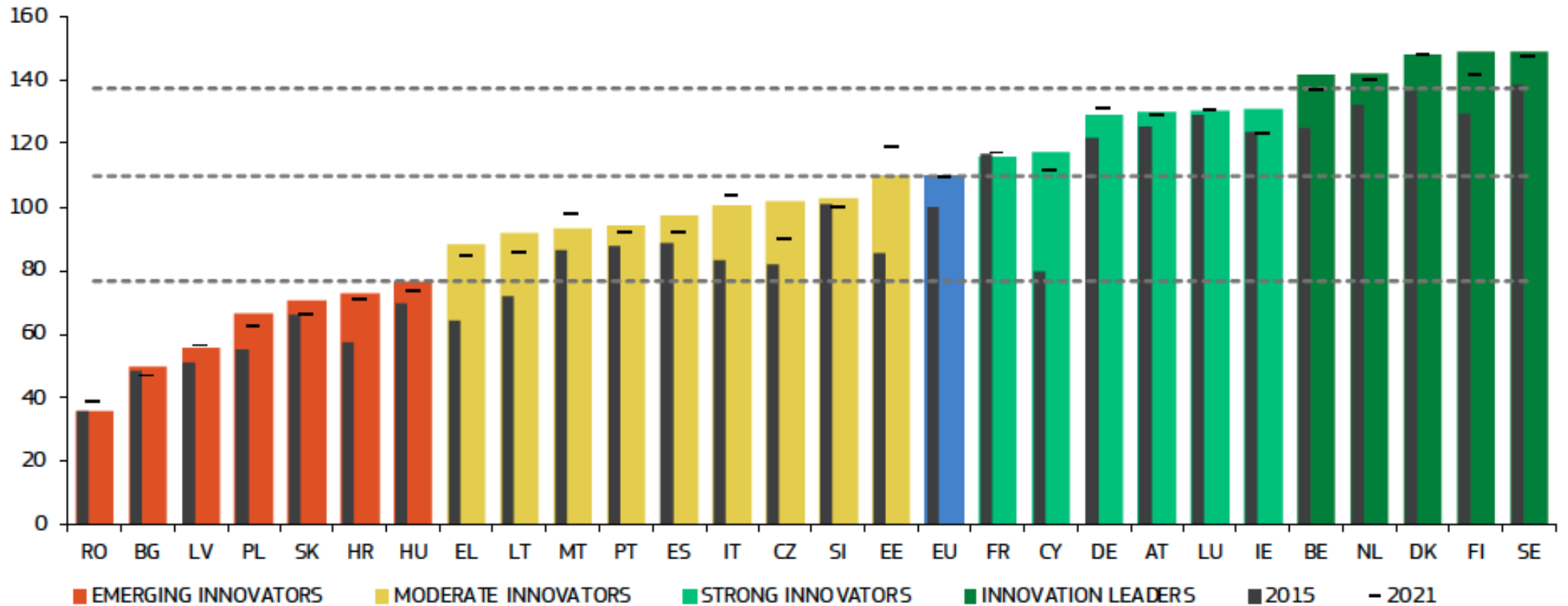
1.5 - liczba aplikacji PCT w fazie krajowej lub regionalnej

0.78 liczba aplikacji PCT w fazie międzynarodowej

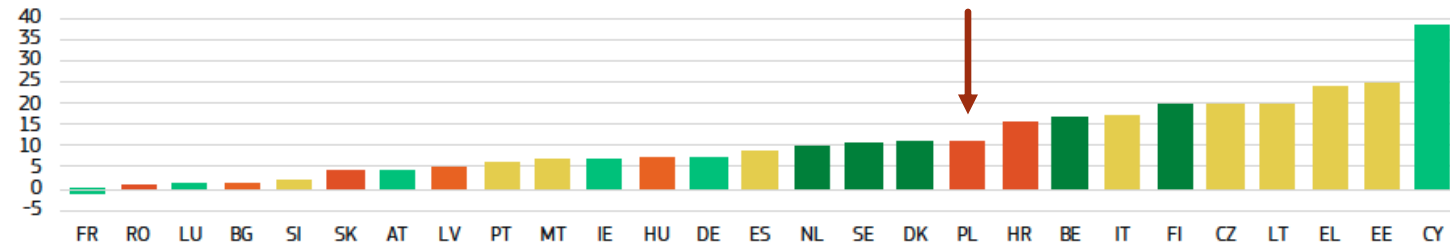
Gdzie jesteśmy – rankingi (EIS 2022)

Figure 1: Performance of EU Member States' innovation systems

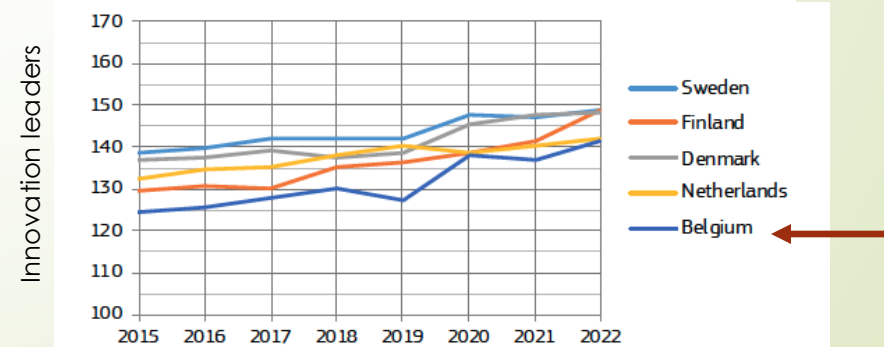
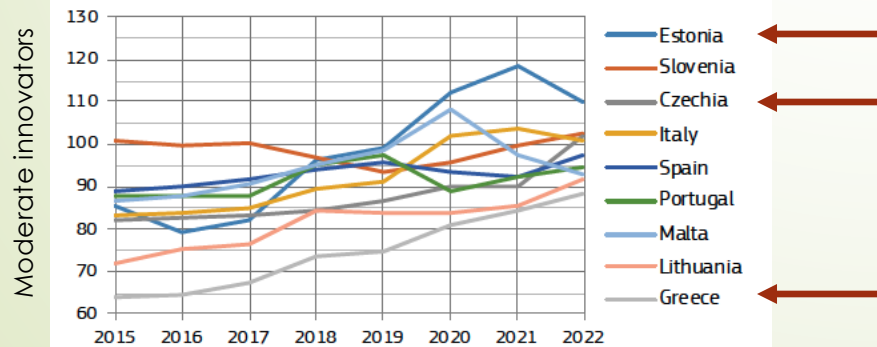
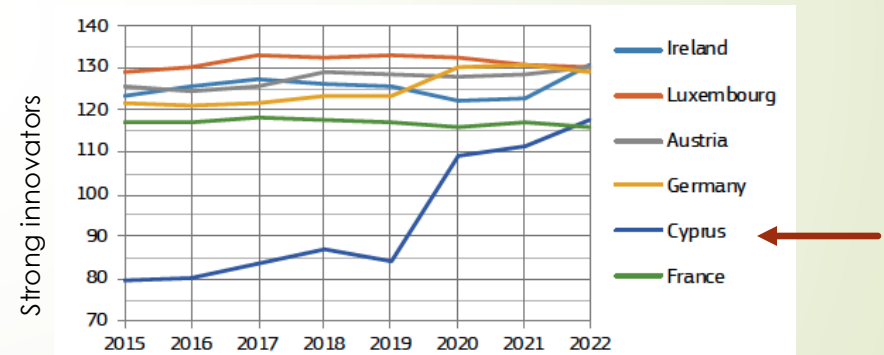
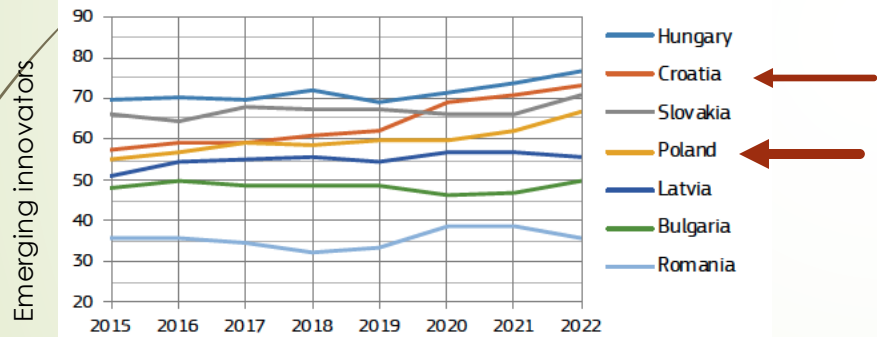

Gdzie jesteśmy – rankingi (EIS 2022)

Figure 8: Performance change between 2015 and 2022

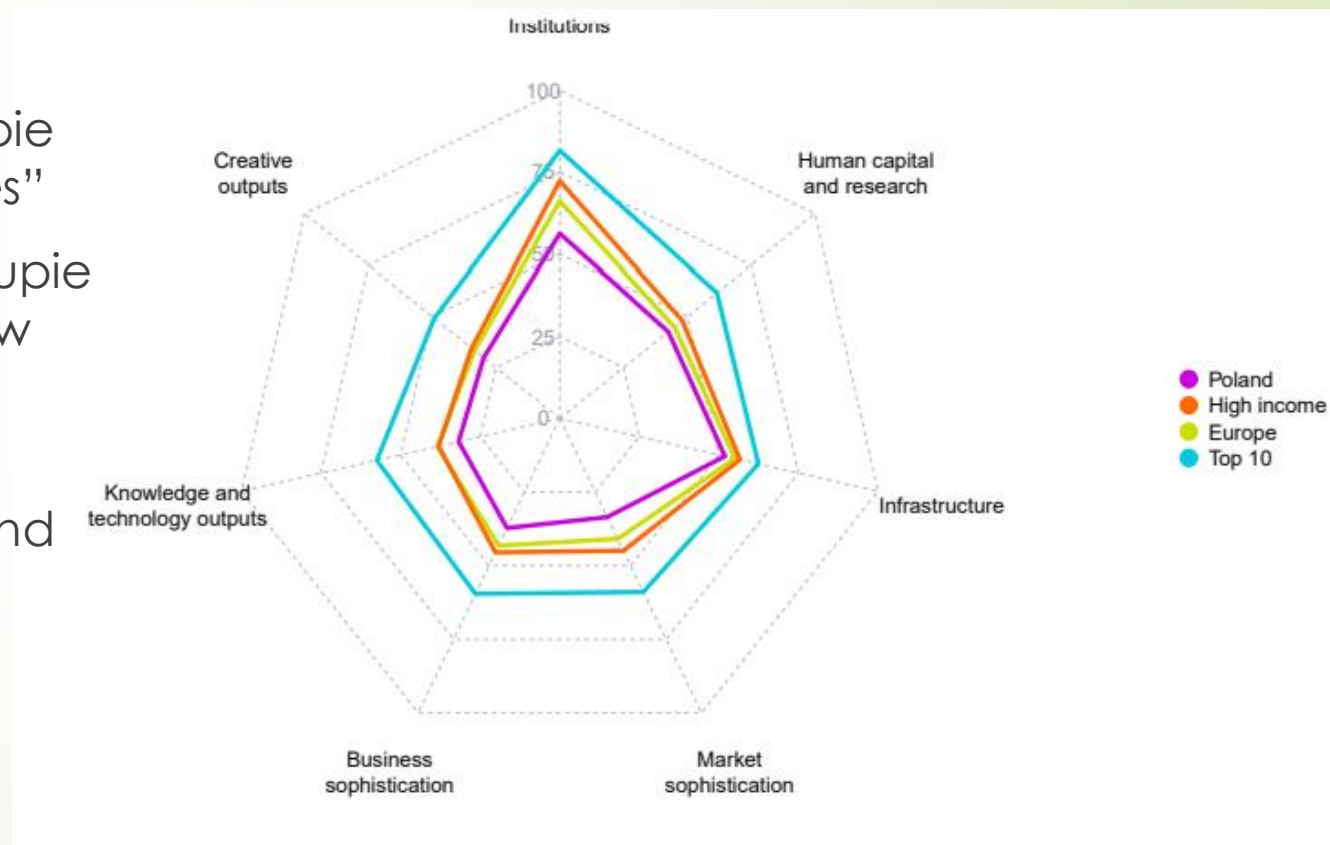

Performance change is measured as the difference between the 2022 and 2015 scores relative to that of the EU in 2015.

Gdzie jesteśmy – rankingi (GII 2022)

- ▶ Polska na 34 miejscu w grupie 48 „high-income economies”
- ▶ Polska poniżej średniej w grupie „high-income economies” w każdym z filarów
- ▶ Wypadamy najlepiej w kategorii „human capital and research” a najgorzej w kategorii „institutions”

Kluczowe obszary uwarunkowań działalności innowacyjnej

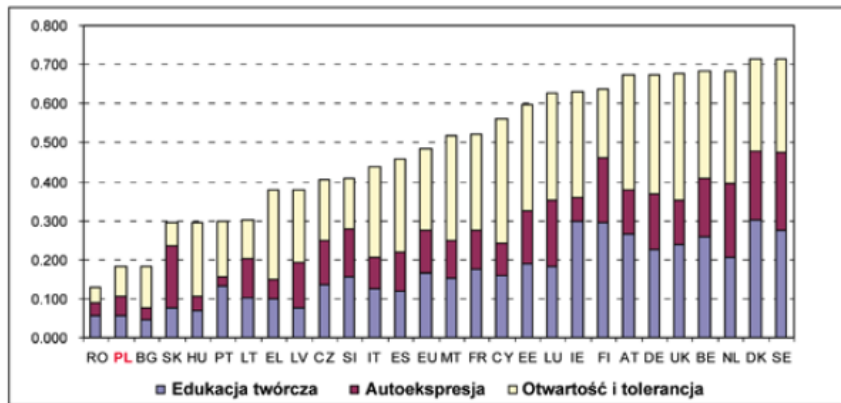
- ▶ **Czynniki ekonomiczne** (poziom rozwoju gospodarczego, konkurencja na rynku polityka innowacyjna, finansowanie, itp.)
  - ▶ **Czynniki społeczno-kulturowe** (kapitał społeczny, zaufanie, stosunek do korupcji)
  - ▶ **Czynniki prawne** (regulacje, egzekucja prawa, stabilność)
  - ▶ **Czynniki technologiczne** (rozwój technologiczny, dostęp do IT)
  - ▶ **Wymiana międzynarodowa** (mobilność ludzi i kapitału)
-
- ▶ Koncentracja prawie wyłącznie na tym obszarze, przy czym brak zdefiniowanej polityki innowacyjnej.
  - ▶ Całkowicie zaniedbane i niedoceniane
  - ▶ Stan katastrofalny
  - ▶ Drugi co do ważności obszar wsparcia innowacyjności w PL
  - ▶ Minimalne wsparcie, brak polityki migracyjnej

Kapitał intelektualny

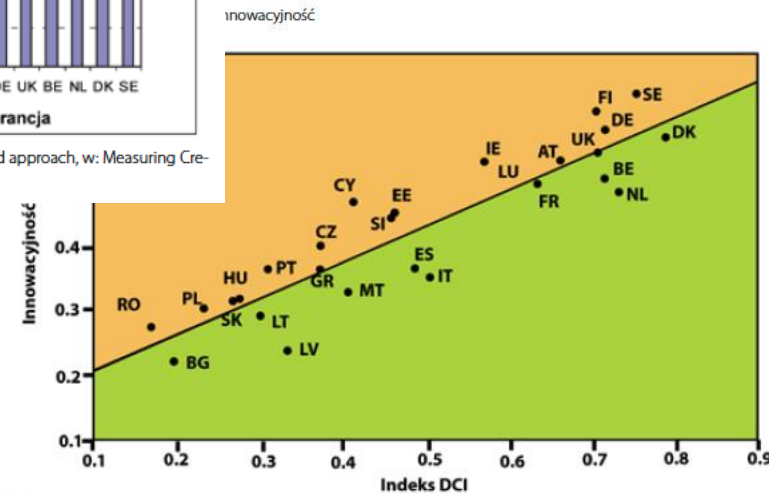
– zaprzepaszczona szansa

- **Kulturowe i społeczne uwarunkowania innowacyjności**
Edwin Bendyk

Wykres 2. Klimat dla kreatywności wg krajów

Zródło: Hugo Hollanders, Adriana van Cruysen, Design, Creativity and Innovation: a scoreboard approach, w: Measuring Creativity, European Commission 2010.

Zródło: Hugo Hollanders, Adriana van Cruysen, op. cit.

2010

Innowacyjność 2010

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

PARP
TO LE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Kapitał intelektualny

– zaprzepaszczona szansa

- ▶ Badania jakościowe oraz ilościowe potwierdzają zasadniczą intuicję: **poziom innowacyjności związany jest z poziomem potencjału kreatywnego.**
- ▶ instrumenty wspierania innowacyjności nakierowane na transfer wiedzy i technologii są czynnikiem koniecznym, lecz niewystarczającym polityki proinnowacyjnej.
- ▶ Zwiększenie podaży innowacji wymaga poprawy potencjału kreatywnego w Polsce.
- ▶ **Warunkiem poprawy jest poprawa innowacyjności polskiego społeczeństwa, co wymaga przemian w sferze kulturowej i wzrostu kapitału społecznego.**
- ▶ Aktywne oddziaływanie na te procesy wymaga jednak nie tylko zaangażowania instytucji państwa, lecz także instytucji społeczeństwa obywatelskiego: organizacji pozarządowych, zawodowych, stowarzyszeń twórczych i organizacji twórców amatorskich.

Czynniki społeczne

– kluczowe hamulce innowacyjności

- Wraz ze spadkiem wartości wskaźnika HDI – *Human Development Index* – zmniejsza się zazwyczaj poziom innowacyjności wyrażony wskaźnikiem GII.
- Członkowie UE charakteryzują się wyrównanym, bardzo wysokim rozwojem społecznym, jednak konsekwencje tego stanu w postaci wysokiego poziomu innowacyjności dostrzec można zwłaszcza w krajach „piętnastki”. Z kolei w krajach południowej Europy (Hiszpania, Słowenia, Włochy, Grecja, Cypr) oraz w części krajów Europy Środkowo-Wschodniej (Litwa, Polska, Słowacja) wysokiemu rozwojowi społecznemu nie towarzyszy poprawa innowacyjności.
- Zachodzi wyraźna korelacja między poziomem korupcji a innowacyjnością, tj. im dany kraj jest postrzegany jako mniej narażony na korupcję (wysoka wartość CPI – *Corruption Perception Index*), tym wyższy jest jego wskaźnik innowacyjności GII.
- Niski poziom korupcji sprzyja wysokiej innowacyjności gospodarki (co widać zwłaszcza w większości krajów „starej Unii”). Natomiast w wypadku niektórych nowych krajów członkowskich, takich jak Cypr, Polska i Litwa, relatywnie niskim wartościom wskaźnika CPI towarzyszy również niski poziom innowacyjności.
- Można dostrzec pozytywną współzależność między poziomem zaufania mierzonym wskaźnikiem zaufania (*Interpersonal Safety and Trust Index*) a innowacyjnością gospodarki mierzoną wskaźnikiem GII.
- Jest to szczególnie widoczne zwłaszcza w krajach skandynawskich, W drugiej grupie dostrzec można podobną prawidłowość, tj. Niskiemu poziomowi zaufania towarzyszy niska innowacyjność. Jest to szczególnie widoczne w krajach Europy Środkowo-Wschodniej, takich jak Polska, Rumunia i Węgry, w których niskiemu poziomowi zaufania towarzyszy niska innowacyjność.

Zamiast podsumowania

Robocza konkluzja:

zwiększanie nakładów finansowych na działalność BRI, bez uwzględnienia długofalowych zmian, wymagających również wsparcia finansowego, w sferze kapitału społeczno-kulturowego wraz z brakiem fundamentalnej zmiany w zakresie tworzenia i egzekwowania prawa w Polsce, nie doprowadzi do znaczącej poprawy innowacyjności polskiej gospodarki (choć może poprawić wybrane wskaźniki, szczególnie po stronie nakładów).

Krzysztof Gulda

Pytania do dyskusji

- ▶ Co robimy źle w polityce BRI?
- ▶ Czy dobrze mierzymy efekty polityki innowacyjnej?
- ▶ Co możemy zmienić przed kolejnym cyklem planowania i wdrażania polityki innowacyjnej w nowej perspektywie finansowej?

Dziękuję bardzo za uwagę!

- **Krzysztof Gulda**
- **krzysztof.gulda@uwrc.pl**